

การบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษา กับสถานประกอบการ ในการจัดการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง Administraing Cooperation Network of Education Institutions and Establishments in Vocational Education Management of Industrial and Community Education College in Lampang Province

ธนกร อินตา¹ ปณตนนท์ เถียรประภากุล²

Thanakon Inta¹ Panotnon Teanprapakun²

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา

สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง E-mail: Thanakoninta@gmail.com

²อาจารย์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏ

E-mail: nuch_panotnon@hotmail.com

Received: 2023-08-23 Revised: 2023-11-24 Accepted: 2023-12-07

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง 2) ศึกษาสภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง 3) ศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างานความร่วมมือ หัวหน้างานทวิศึกษา และหัวหน้าแผนกวิชา สังกัดวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน 2) แบบสอบถามสภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้างานความร่วมมือ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หัวหน้าแผนกวิชา สังกัดวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง จำนวน 41 คน 3) ประเด็นการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การบริหารความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาและสถานประกอบการจำนวน 7 คน 4) แบบสอบถามเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับ

สถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปางประกอบด้วย (1) การกำหนดสมาชิกเครือข่าย (2) การกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน (3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (4) การสื่อสาร ประสานงานเครือข่าย และ (5) การติดตามประเมินผล และปรับปรุง

2) สภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3) แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ประกอบด้วย (1) ด้านการวางแผน 3 แนวทาง (2) ด้านการจัดองค์การ 3 แนวทาง (3) ด้านการนำองค์การ 3 แนวทาง (3) ด้านการควบคุม จำนวน 3 แนวทาง

คำสำคัญ : การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ, การจัดการอาชีวศึกษา

Abstract

This research article aimed to: 1) Study the components of administrating the cooperation network of education institutions and enterprises in vocational management of the Industrial and Community Education College in Lampang province 2) Investigate the current status of administrating the cooperation network 3) Explore the guidelines for administrating the cooperation network. The study population includes directors, deputy directors, Division, and department heads affiliated with vocational colleges in Lampang province. The instruments were: 1) semi-structured interviews using a semi-structured format with five qualified interviewees; 2) questionnaires to assess the current state of administrating the cooperation network of education institutions and enterprises in vocational management of the Industrial and Community Education College in Lampang province. 3) group discussions to explore relevant topics. 4) questionnaires to confirm the appropriateness. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and conducting content analysis.

The research findings are as follows: 1) The components of administrating the cooperation network including (1) the assignation of network members. 2) establishment of joint objectives (3) the participation in processing of the networks. (4) the communication and interaction. (5) Monitoring, evaluation, and continuous improvement 2) The overall state of network management is assessed to be at a high level. 3) The guidelines for administrating the cooperation network, consisting of 3 guidelines of planning, 3 guidelines of organizing, 3 guidelines of leading, 3 guidelines of controlling.

Keywords : Operational Network Administration, Vocational Education Management.

1. บทนำ

ในปัจจุบันการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในประเทศ มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีความต้องการแรงงานที่มีคุณภาพ มีความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ ฉะนั้นการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาจึงต้องตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน [1] การจัดอาชีวศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคการผลิตและบริการหรือสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนเป็นการเตรียมกำลังคนที่มีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการตามยุทธศาสตร์ชาติที่เน้นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้กำหนดไว้ว่า มาตรา 6 การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้าน วิชาชีพพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพ ให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็น สากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและ มีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ โดยการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องคำนึงถึง การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน การมีระบบจูงใจให้ สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ [1] สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา เน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูงเพื่อการพัฒนาประเทศภาย ใต้แนวคิด “ประเทศไทยมั่นคง ร่ำรวย ด้วยมืออาชีพ” โดยมีประเด็นการขับเคลื่อนนโยบายหลัก 5 เรื่องสำคัญคือ 1) ยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษา(Quality) 2) ยกระดับความร่วมมือ (Coopera- tion) 3) ขยายโอกาสการอาชีวศึกษา (Equity) 4) เสริมสร้างอาชีวศึกษาปลอดภัย (Safety) 5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (Efficiency) สำหรับด้านยกระดับความร่วมมือ มีประเด็นใน การขับเคลื่อนนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) พัฒนาและสร้างแรงจูงใจใน การทำความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน เพื่อเพิ่มความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีคุณภาพสูงและการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงให้ตอบโจทย์ประเทศ 2) สร้าง ความเข้มแข็งภาคีเครือข่ายคุณภาพสูงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการระดมทรัพยากร และยกระดับคุณภาพการอาชีวศึกษา 3) สร้างความเข้มแข็งให้กับคณะอนุกรรมการร่วมภาครัฐ และเอกชน เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา

[2] ฉะนั้นการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองต่อนโยบายและการผลิตและพัฒนากำลังคนจึงต้องอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งตอบโจทย์ได้โดยการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ทั้งนี้การจัดการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ และการฝึกอาชีพ เป็นแนวทางกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน กับภาคการผลิตและหรือภาคบริการหลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันแล้ว ระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้สัมผัสการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัยและบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง [3] จากการดำเนินงานได้พบปัญหาดังนี้ สถานศึกษาและสถานประกอบการมีความร่วมมือกันแบบผิวเผิน ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวของครู ผู้ปกครองกับบุคลากรของสถานประกอบการในการเลือกสถานประกอบการในการเข้าฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ ขาดการจัดระบบและกลไกสนับสนุนความร่วมมืออย่างจริงจัง [4] ซึ่งการบริหารเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ เป็นปัจจัยสำคัญของการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน สมาชิกเครือข่ายมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานร่วมกัน การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน บทบาทความร่วมมือขยายออกไปจากการให้ความร่วมมือทางด้านการศึกษา ไปสู่ความร่วมมือในการสร้างความเข้มแข็งในด้าน อื่น ๆ [5] ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของสถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ แหล่งวิทยาการ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในด้านการจัดการวิชาการ การใช้บุคลากรและทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการฝึกอาชีพและการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ ผู้บริหารมีหน้าที่สำคัญในการบริหารงานให้บรรลุและประสบผลสำเร็จได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องสั่งการให้ทุกฝ่าย ทุกหน่วยงานสามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มอบงานให้บุคลากรอย่างเหมาะสม

วิทยาลัยการอาชีพตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการศึกษาวิชาชีพให้กว้างขวางยิ่งขึ้น สอดคล้องเพียงพอกับความต้องการของประชาชนในชนบท และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่น รวมทั้งก้าวทันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมส่วนรวมของประเทศ จึงจัดตั้งสถานศึกษาวิชาชีพ ประเภทวิทยาลัยการอาชีพขึ้นเพื่อจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพทุกระดับ และประเภทวิชาที่ขาดแคลน ซึ่งเป็นความต้องการของท้องถิ่นอื่นรวมทั้งของประเทศ อันจะเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาากำลังพลของประเทศไทยให้มีคุณภาพในการประกอบอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี [3] วิทยาลัยการอาชีพ ในพื้นที่จังหวัดลำปางประกอบด้วย 3 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยการอาชีพเถิน วิทยาลัยการอาชีพเกาะคา (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยเทคนิคนครลำปาง) และวิทยาลัยการอาชีพ

แจ้ห่ม เปิดทำการเรียนการสอนในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบและการศึกษาทวิภาคี โดยเปิดสอนประเภทวิชาอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรมตามความพร้อมของแต่ละวิทยาลัย

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญ ในการศึกษาการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง เพื่อเป็นประโยชน์เป็นแนวทางพัฒนาของสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน พัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะที่สามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ อันเป็นการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการอาชีวศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง
- 2.2 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง
- 2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยการใช้กระบวนการบริหาร POLC ประกอบด้วย 4 ประการ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำองค์การ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง มีขั้นตอนการดำเนินการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ โยการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ตารางการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 ดำเนินการสร้างตารางสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบและประเด็นที่กำหนด

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และสร้างข้อสรุปลงในตารางการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ที่มีประสบการณ์ในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และ/หรือ มีผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)

2.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2.3.3 นำร่างแบบสัมภาษณ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และการใช้ภาษา

2.3.4 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์เป็นฉบับสมบูรณ์

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

2.4.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์

2.4.2 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4.3 ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเป็นประเด็นนำไปเป็นองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้างานความร่วมมือ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หัวหน้าแผนกวิชา สังกัดวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง จำนวน 41 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบ ตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

2.3 วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การจัดการอาชีวศึกษา เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

2) สร้างข้อคำถามสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง โดยให้ครอบคลุมตาม ขอบเขตที่กำหนด

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ แก้ไข เนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องเหมาะสม ของแบบสอบถาม

5) นำผลที่ได้มาตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence : IOC) เกณฑ์การพิจารณาข้อคำถามพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.5

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และ

หัวหน้างานความร่วมมือ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดเชียงรายประกอบด้วย วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย วิทยาลัยการอาชีพเวียงเชียงรุ้ง วิทยาลัยเทคนิคเทิง (วิทยาลัยการอาชีพเทิง) จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหา สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient) ของครอนบัค (Cronbach's alpha) โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาไม่ต่ำกว่า 0.8 ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้ผลลัพธ์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค เท่ากับ 0.97 แสดงว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

7) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ขออนุญาตถึงผู้อำนวยการวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชากร

2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามให้วิทยาลัยที่เป็นประชากรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมา เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : σ)

3) แปลผลระดับ ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ซึ่งมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

4) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทาง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ในขั้นตอนดังกล่าวนี้เป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทาง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การยกร่างแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปางมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาสภาพ และ ข้อเสนอแนะแนวทาง มายกร่างแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ตามขอบเขตที่กำหนด

2) นำร่างแนวทางเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางและการใช้ภาษา

3) นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพใน จังหวัดลำปาง

การตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัด ลำปาง เป็นการนำร่างแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการจัดการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ตรวจสอบโดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) แล้วปรับร่างแนวทางการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัย การอาชีพในจังหวัดลำปาง ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของการบริหารเครือข่าย ความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีพ ในจังหวัดลำปาง ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยคัดเลือกจากผู้ที่มี คุณสมบัติคือ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การบริหารความร่วมมือของสถานศึกษา กับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และรางวัลที่ได้รับด้านความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ระดับจังหวัดขึ้นไป ระหว่างปีการศึกษา 2560-2563 และตัวแทนจากสถานประกอบการที่ร่วมจัดการ อาชีวศึกษา จำนวน 7 คน

ในการนี้ผู้วิจัยได้ขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความ เหมาะสมในการติดต่อ ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มตามคุณสมบัติตามที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ประเด็นการสนทนากลุ่ม

2) แบบสอบถามเพื่อยืนยันความเหมาะสม

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

1) ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคในการจัด สนทนากลุ่ม

2) จัดทำประเด็นการสนทนากลุ่มโดยกำหนดประเด็นที่ใช้ในการสนทนา กลุ่มจากร่างแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

3) นำประเด็นการสนทนากลุ่มมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน เพื่อขอเชิญ เข้าร่วมประชุมการจัดสนทนากลุ่ม

2) ส่งหนังสือขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่มถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ อีเล็กทรอนิกส์ (E-mail) โดยแนบโครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับย่อ ผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 และ 2 ร่างแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง และประเด็นการสนทนากลุ่ม

3) ประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

4) ดำเนินการสนทนากลุ่ม ตามวันเวลาที่กำหนด

5) สรุปรายการเก็บข้อมูลและสรุปผลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม

6) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาฉันทามติและปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำมาจัดทำเป็นแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง

4. ผลการวิจัย

การบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยใช้กระบวนการบริหาร POLC ประกอบด้วย 4 ประการ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำองค์การ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง สามารถสรุปผลการวิจัยได้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษารายการองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง

ผลการศึกษารายการองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถาน

ประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดสมาชิกเครือข่าย ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ สร้างความเข้าใจถึง การพัฒนาเครือข่ายแก่สมาชิกในองค์กร กำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ กำหนดคุณลักษณะของสถานประกอบการที่จะร่วมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เกิดความตระหนักในบทบาทขององค์กรเพื่อพัฒนาองค์กร มีการตั้งคณะกรรมการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานประกอบการ มีการส่งเสริมให้คนในสถานศึกษาเกิดความตระหนักในบทบาทขององค์กรเพื่อพัฒนาองค์กร ส่งเสริมมีคณะกรรมการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานประกอบการ มีการวิเคราะห์ศักยภาพความพร้อมของสถานประกอบการที่จะร่วมเครือข่าย มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือร่วมกัน กำหนดทิศทาง แนวปฏิบัติระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ กำหนดบทบาทสมาชิกของสถานศึกษาและสถานประกอบการ แบ่งภาระงานของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ส่งเสริมให้มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ระหว่างองค์กรเครือข่าย สถานศึกษามีการประชุมหรือกิจกรรมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นผลการดำเนินงานของเครือข่าย

องค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประกอบด้วย การกำหนดข้อตกลงร่วมกันของเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษา สถานศึกษาและสถานประกอบการเครือข่าย จัดให้มีคณะกรรมการจัดทำแผนการฝึกและแผนการจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ จัดทำฐานข้อมูลและจัดระบบสารสนเทศติดต่อสื่อสาร ส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นทีม และการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การรวมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 4 การสื่อสาร ประสานงานเครือข่าย ประกอบด้วย การติดต่อประสานงานและการจัดโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจขอบข่ายงาน ความรับผิดชอบ และแนวปฏิบัติของแต่ละฝ่ายที่จะต้องดำเนินการร่วมกัน จัดตั้งผู้ประสานงานระดับปฏิบัติการ กำหนดขอบเขตงานของผู้ประสานงาน ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงาน องค์กรในเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดูแลอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งผู้ประสานงานระดับปฏิบัติการ มีการประเมินผลการดำเนินงานการประสานงานเครือข่าย

องค์ประกอบที่ 5 การติดตามประเมินผล และปรับปรุง ประกอบด้วย การกำหนดขั้นตอนในการติดตามและประเมินผลการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ มีคณะกรรมการเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์งานสำหรับการฝึกการเรียนรู้ จัด

ทำเครื่องมือในการตรวจสอบ กำกับติดตาม และประเมินผล การดำเนินการติดตามและประเมินผล การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ รายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานร่วมมือ ในการจัดการอาชีวศึกษา การทบทวนแนวปฏิบัติและข้อตกลงต่างที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ความร่วมมือ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยได้ โดย แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

สภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่สุด คือ ด้านการนำองค์การ รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการควบคุม สามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง ในภาพรวม

สภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง	N = 41		ระดับ	อันดับ
	μ	σ		
1. การวางแผน (Planning)	4.41	0.40	มาก	2
2. การจัดองค์การ (Organizing)	4.31	0.51	มาก	3
3. การนำองค์การ (Leading)	4.42	0.42	มาก	1
4. การควบคุม (Controlling)	4.30	0.55	มาก	4
ภาพรวม	4.36	0.41	มาก	

1) ด้านการวางแผน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับมาก โดยเรียงลำดับที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1. สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ และกำหนดคุณลักษณะของสถานประกอบการที่จะร่วมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 2. สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือร่วมกับสถานประกอบการ 3. สถานศึกษามีการกำหนดข้อตกลงร่วมกันของเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษา ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับ

การปฏิบัติที่ดีที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1. สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือ เพื่อติดตามและประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือที่ชัดเจน 2. สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนในการติดตามและประเมินผลการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 3. สถานศึกษา มีการวิเคราะห์ปัญหา ความจำเป็นในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ และสร้างความเข้าใจถึง การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือแก่สมาชิกในองค์กร ตามลำดับ

2) ด้านการจัดองค์กร พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับมาก มาก โดยเรียงลำดับที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1. สถานศึกษาจัดให้มีคณะกรรมการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานประกอบการ 2. บุคลากรสถานศึกษามีความตระหนักในบทบาทขององค์กรเพื่อพัฒนาองค์กรด้านเครือข่ายความร่วมมือ 3. สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทสมาชิกในเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติที่ดีที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1. สถานศึกษาจัดให้มีคณะกรรมการเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน 2. สถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตงานของผู้ประสานงานอย่างชัดเจน 3. สถานศึกษามีการแบ่งภาระงานของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ตามลำดับ

3) ด้านการนำองค์กร พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับมาก โดยเรียงลำดับที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความตระหนักในบทบาทขององค์กรเพื่อพัฒนาองค์กรด้านเครือข่ายความร่วมมือ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นทีม และการทำงานร่วมกันกับสถานประกอบการ 3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานสร้างความร่วมมือตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติที่ดีที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ระหว่างองค์กรเครือข่าย 2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานประกอบการ 3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงาน องค์กรในเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

4) ด้านการควบคุม พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับโดยเรียงลำดับที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1. สถานประกอบการในเครือข่ายความร่วมมือมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน 2. สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมืออย่างเป็นระบบ 3. สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินงานการประสานงานเครือข่ายความร่วมมือ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติที่ดีที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1. สถานศึกษามีการทบทวนแนวปฏิบัติและข้อตกลงต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

เครือข่ายความร่วมมือ 2. สถานศึกษามีการประชุมหรือจัดกิจกรรมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นผลการดำเนินงานของเครือข่ายความร่วมมือ 3. สถานศึกษามีการรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง

การจัดสนทนากลุ่มในการการตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาค้นหาและปรับปรุงแก้ไขร่างแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง พบว่าแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้ทั้งหมด 12 แนวทาง ประกอบด้วย ด้านการวางแผน 3 แนวทาง ด้านการจัดองค์กร 3 แนวทาง ด้านการนำองค์กร 3 แนวทาง และด้านการควบคุม 3 แนวทาง สามารถสรุปผลแต่ละด้านได้ ดังนี้

1) ด้านการวางแผน

แนวทางที่ 1 สถานศึกษาต้องมีการวิเคราะห์ปัญหา โดยสำรวจความต้องการ และความพร้อม จัดกลุ่มประเภทของสถานประกอบการให้เหมาะสม ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ และมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี

แนวทางที่ 2 สถานศึกษาจัดทำเครื่องมือประเมินความพึงพอใจ ในการทำความร่วมมือกับเครือข่ายสถานประกอบการ

แนวทางที่ 3 สถานศึกษากำหนดปฏิทิน การติดตาม และประเมินผลความร่วมมือกับเครือข่ายสถานประกอบการ

2) ด้านการจัดองค์กร

แนวทางที่ 1 สถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของสถานศึกษากับสถานประกอบการ

แนวทางที่ 2 สถานศึกษาจัดทำคู่มือ กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบต่อความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ

แนวทางที่ 3 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการและติดตามการประเมินผล เครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ

3) ด้านการนำองค์กร

แนวทางที่ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการและติดตามการประเมินผล เครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ

แนวทางที่ 2 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการเพิ่มเติม ในเขตพื้นที่และนอกพื้นที่การให้บริการของสถานศึกษา

แนวทางที่ 3 ผู้บริหารควรส่งเสริมการ ทำกิจกรรมร่วมกันกับเครือข่ายสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการควบคุม

แนวทางที่ 1 สถานศึกษาควรจัดทำแอปพลิเคชันเพื่อใช้ในการรับฟังข้อคิดเห็นผลการดำเนินงานจากสถานประกอบการ

แนวทางที่ 2 ผู้บริหารติดตามการจัดทำรายงานผลความร่วมมือกับสถานประกอบการ

แนวทางที่ 3 ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมเพื่อทบทวนแนวปฏิบัติและข้อตกลงต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือ

5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ เป็น ดังนี้

องค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปาง มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ผู้วิจัย อภิปรายผลได้ดังนี้

1) การกำหนดสมาชิกเครือข่าย เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยที่ได้ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้คือ เป็นกระบวนการเตรียมการและสรรหาสถานประกอบการที่จะร่วมเครือข่าย โดยจะต้องมีการกำหนดคุณลักษณะ เหมาะสม สอดคล้อง กับสาขาวิชาที่เปิดสอน โดยสถานศึกษาจะต้องทำการวิเคราะห์สภาพปัญหาของการดำเนินการของเครือข่ายความร่วมมือถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้เข้าใจปัญหาและสามารถกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาได้ตรงจุด รวมถึงการใช้การวิเคราะห์ SWOT มาเป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ของเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อช่วยให้เข้าใจถึงจุดแข็ง จุดอ่อน จากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาส อุปสรรค จากสภาพแวดล้อมภายนอก และสร้างความเข้าใจให้แก่องค์กรถึงพันธกิจของสถานศึกษาในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดอาชีวศึกษา มีการกำหนดคุณลักษณะของสถานประกอบการที่จะร่วมเป็นเครือข่ายอย่างเหมาะสม และวิเคราะห์ความพร้อมที่จะร่วมดำเนินการร่วมกัน ตามแผนความร่วมมือให้สำเร็จซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ทวีวัฒน์ รื่นรวย [6] ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติวิทยาลัยการอาชีพบรรพตพิสัย พบว่า องค์ประกอบในการสร้างเครือข่าย

ความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 2) ด้านแนวทางการปฏิบัติงานเครือข่ายความร่วมมือ 3) ด้านเทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่ายความร่วมมือ 4) ด้านการธำรงรักษาสร้างความต่อเนื่องของเครือข่าย และ 5) ด้านการติดตามและประเมินผลการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

2) การกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยที่ได้ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้คือ ภาพอนาคตร่วมกันในการร่วมเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดอาชีวศึกษาร่วมกัน การกำหนดเป้าหมายร่วมกันจะช่วยให้การมองเห็นทิศทางของการดำเนินงานร่วมกัน เมื่อผู้นำและผู้บริหารสถานศึกษาและสถานประกอบการเห็นความสำคัญและประโยชน์ร่วมกัน สถานศึกษาสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผนทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันที่จะร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงาน จัดกิจกรรม ร่วมวางแผนเพื่อให้เกิดแนวทาง ความร่วมมือที่ชัดเจน ก็จะมีการสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผนต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการจะเป็นตัวกำหนดเป้าหมายของการร่วมกันในการจัดอาชีวศึกษา ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน เพื่อให้เกิดแนวทาง ความร่วมมือที่ชัดเจน สอดคล้องกับการวิจัยของ ภัทรวรรณ นิลแก้วบรรวิษญ์ [7] ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกำหนดวัตถุประสงค์และสร้างพันธสัญญาร่วมกัน เป็นกระบวนการประกอบด้วย สมาชิกเครือข่ายมีการกำหนดวัตถุประสงค์และข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน มีบุคลากรฝ่ายกำกับติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม มีการกำหนดบทบาทของสมาชิกให้ชัดเจน สมาชิกควรสร้างส่งเสริมและดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีการสื่อสารแบบสองทางและสื่อสารอย่างทั่วถึง และจะต้องเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งและมีศักยภาพ สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ

3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยที่ได้ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกันตั้งแต่กระบวนการกำหนดข้อตกลงร่วมกันของสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยการจัดทำบันทึกความร่วมมือร่วมกันวางแผนความร่วมมือระหว่างกันวางแผนการฝึกและแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาร่วมกัน การจัดการระบบสารสนเทศติดต่อประสานงานร่วมกัน ร่วมกันในการประเมินมาตรฐานการฝึกอาชีพตามข้อตกลง และตามแผนการฝึกอาชีพ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในการปรับปรุงในการดำเนินการครั้งต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทั้งสองฝ่ายจะช่วยลดการเกิดปัญหาในการดำเนินงาน เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วม

ในการตัดสินใจ การร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วาลิกา อัครนิตย์ [8] ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ องค์ประกอบกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เป็นการกระทำการร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร ตลอดจนระยะเวลา และมีการติดต่อสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์ภายในและภายนอกองค์กร

4) การสื่อสาร ประสานงานเครือข่าย เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยที่ได้ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้คือ การติดต่อประสานงานในการดำเนินงานร่วมกัน โดยการประสานงานที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลและความยั่งยืนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ลดการเกิดปัญหาไม่เกิดความขัดแย้งและเป็นไปอย่างราบรื่น สถานศึกษาจะต้องมีการสื่อสารประสานงานภายในถึงนโยบายเป้าประสงค์และพันธกิจของสถานศึกษาในการสร้างความร่วมมือร่วมกับสถานกับสถานประกอบการ กำหนดบทบาทหน้าที่ตามผังองค์การ กำหนดบุคคลที่ทำหน้าที่ที่ประสานงาน ผู้ประสานที่ดีจะต้องรับผิดชอบในหน้าที่ บทบาทของตนเอง รับฟังความเห็นของผู้อื่น มีการสื่อสารที่ดีมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการฟังและการตีความข้อมูล ทักษะการแก้ไขปัญหา โดยสถานศึกษากับสถานประกอบการเข้าใจแนวปฏิบัติของแต่ละฝ่ายที่จะดำเนินการร่วมกัน และร่วมกันจัดระบบการประสานงานระหว่างกัน และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสื่อสารที่ดีจะช่วยให้การทำงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างราบรื่นและรวดเร็ว สร้างความเข้าใจอันดี ขจัดข้อขัดแย้งในการทำงาน การก้าวข้ามหน้าที่และปัญหาการทำงานเข้าช้อนเลื่อมล้ำกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จิระศักดิ์ สร้อยคำ [9] ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบการติดต่อสื่อสารคือการให้ข้อมูลข่าวสารระหว่างกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันและสามารถประสานงานกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5) การติดตามประเมินผล และปรับปรุง เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยที่ได้ สามารถอธิบายองค์ประกอบนี้คือ เป็นกระบวนการในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรค การเสนอรายงาน เพื่อการปรับปรุง สถานศึกษาต้องมีการวางแผนกำหนดปฏิทินขั้นตอนในการติดตามและประเมินผล แต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ดำเนินการติดตามและวัดประเมินผล รวมถึงรายงานผลทบทวนข้อปฏิบัติต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประเมินผลการปฏิบัติงานตั้งแต่กระบวนการแรกถึงกระบวนการสุดท้ายของการ

บริหารเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการเป็นข้อมูลแก่ผู้บริหารในการแก้ไขปรับปรุง หรือ ตัดสินใจในครั้งถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุดา มงคลสิทธิ์ [10] ได้ทำการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนจังหวัดชลบุรี พบว่าการติดตามผลพัฒนาการปฏิบัติงานของเครือข่าย ได้แก่ การสร้างนวัตกรรมใหม่และจัดการ ความรู้ที่ต่อเนื่อง มีการสรุปและทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมให้สมาชิกมีอิสระในความคิด ให้เกียรติยอมรับกัน และเสริมสร้างวัฒนธรรม เครือข่ายเพื่อขจัดความขัดแย้ง โดยร่วมมือกันสร้าง บรรยากาศแบบพลังเกื้อกูล สามัคคี สร้างบรรยากาศการทำงานเครือข่ายความร่วมมือแบบสมานฉันท์ สร้างภาวะผู้นำในองค์กร เครือข่าย รวมทั้งส่งเสริมแรงจูงใจในการร่วมมือทำงานที่เป็นระบบ

แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการ จัดการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดลำปางสามารถอภิปรายแต่ละด้านได้ ดังนี้

1) ด้านการวางแผน พบว่า สถานศึกษาต้องมีการวิเคราะห์ปัญหา โดยสำรวจความ ต้องการ และความพร้อม จัดกลุ่มประเภทของสถานประกอบการให้เหมาะสม ในการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ และมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี มีการ กำหนดปฏิทิน การติดตาม และประเมินผล จัดทำเครื่องมือประเมินความพึงพอใจ ในการทำความ ร่วมมือกับเครือข่ายสถานประกอบการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวิเคราะห์ปัญหาเป็นขั้นตอนแรกของการวางแผนช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลในการตัดสินใจและทำให้รู้สภาพความพร้อม และความต้องการ สถานประกอบการที่จะสร้างเครือข่ายร่วมมือ การจัดกลุ่มตามขนาดและประเภทของสถาน ประกอบการจะช่วยการวางแผนการส่งผู้เรียนเข้าฝึกอาชีพได้ตรงตามสาขาวิชาและยังสามารถรู้ ขนาดความต้องการและการป้อนผู้เรียนเข้าฝึกอาชีพ และมีการทบทวนเป็นประจำจะช่วยข้อมูล เป็นปัจจุบันยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิษฐ เทพไกรวัล [5] ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้เครือข่าย ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้การปฏิบัติงานมีเป้าหมายหรือทิศทางร่วมกันชัดเจน

2) ด้านการจัดองค์การ พบว่า สถานศึกษามีการกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบ ของสถานศึกษากับสถานประกอบการ สถานศึกษาจัดทำคู่มือ กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ ต่อความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการกำหนด ขอบเขต ความรับผิดชอบ ช่วยป้องกันการงานซ้ำซ้อนช่วยให้การประสานงานในหน้าที่ต่างๆ ได้ดี ลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างองค์การเห็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบได้ชัดเจน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วรวุฒิ ศรีอุทิศ [15] ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการ อาชีวศึกษาของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่าแนวทาง ในการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดการอาชีวศึกษาของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา และวิชาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ องค์การควรมีการกำหนดภารกิจ หน้าที่ของหน่วยงานให้ชัดเจน ไม่ให้เกิดความคลุมเครือลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และมีการมอบหมายงาน อย่างเป็นธรรม

3) ด้านการนำองค์การ พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการเป้าหมายในการผลิตและพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการเพิ่มมากขึ้น ในเขตพื้นที่และนอกพื้นที่การให้บริการของสถานศึกษา ส่งเสริมการ ทำกิจกรรมร่วมกันกับเครือข่ายสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การมีเป้าหมายร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการจะช่วยให้การมองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกัน เข้าใจทิศทางและเป้าหมายที่จะเดินไปด้วยกัน มีการปรับให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเครือข่ายให้มากที่สุด สอดรับไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทิศา โพธิสาร [16] ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ พบว่าเงื่อนไขการเกิดกระบวนการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประเด็นสำคัญที่ทำให้การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศประสบความสำเร็จ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการสถานศึกษานั้นไปที่ความเป็นเลิศ และแสวงหาแนวทางปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมุ่งสู่ความสำเร็จ

4) ด้านการควบคุม สถานศึกษาควรจัดทำแอปพลิเคชันเพื่อใช้ในการรับฟังข้อคิดเห็นผลการดำเนินงานจากสถานประกอบการ ผู้บริหารติดตามการจัดทำรายงานผลความร่วมมือกับสถานประกอบการผู้บริหารจัดให้มีการประชุมเพื่อทบทวนแนวปฏิบัติและข้อตกลงต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการรายงานผลการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับทราบผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจทราบข้อปัญหาและข้อคิดเห็นในการดำเนินงาน ใช้ผลการประเมินสำหรับการพัฒนาความสำเร็จของการดำเนินงานในระดับที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาณินทร์ ศรีชมภู [17] ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบกระบวนการ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การนำหรือการสั่งการ (Leading/Directing) 4) การลงมือปฏิบัติ (Doing) 5) การควบคุม ตรวจสอบและประเมิน (Controlling) และ 6) การปรับปรุง (Acting)

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้บริหารสถานศึกษา นำผลการศึกษาศาภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารเครือข่ายความร่วมมือร่วมกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาตน

2) ผู้บริหารสถานศึกษา นำแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาไปปรับใช้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในส่วน of สถานประกอบการ

2) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา

3) ควรศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรในการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ.
- [2] ธนู วงษ์จินดา. (2565). ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง เพื่อการพัฒนาประเทศ. วารสารวิชาการสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 ปีที่ 7 ฉบับที่ 2. 3-7.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี.
- [4] ปรีดี เกตุทอง. (2556). การพัฒนารูปแบบการจัดการความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการจัดการอาชีวศึกษา ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดสามเหลี่ยมอันดามัน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [5] พิสิฐ เทพไกรวัล. (2559). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [6] ทวีวัฒน์ รื่นรวย. (2565). กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ วิทยาลัยการอาชีพบรรพตพิสัย. วารสารวิชาการสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ปีที่ 6 ฉบับที่ 11. 122-136.
- [7] ภัทรวรรณ นิลแก้ววรวิษญ์. (2559). รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- [8] วาฬิกา อัครนิตย์. (2562). กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- [9] จีระศักดิ์ สร้อยคำ. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษาและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- [10] สุธา มงคลสิทธิ์. (2562). กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- [11] นันทิชา มารแพ. (2561). การนำเสนอรูปแบบการวางแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- [12] จิรภัทร มหาวงศ์. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง.วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 18 ฉบับที่ 4. 114-127.
- [13] คติพงษ์ อ่อนไชย. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดพิจิตรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสาร Journal of Modern Learning Development. ปีที่ 7 ฉบับที่ 2. 65-76.
- [14] สุขเมธ รินทลิก, วิจิต แสงสว่าง (2564). การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่10 ฉบับที่ 3. 39-53.
- [15] วรภูมิ ศรีอุทิศ (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษา ของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [16] วันทิศา โพธิสาร. (2563). การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศ: การศึกษาทฤษฎีฐานราก. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ปีที่ 14 ฉบับที่ 1. 127-138.
- [17] ธานินทร์ ศรีชมภู. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 16 ฉบับที่ 3. 120-131.